

9. festival mladého amatérského divadla

ФЕМАР 1981

TRADIČNÍ festival NETRADIČNÍHO divadla

Je začátek října a poděbradské divadlo „NA KOVARNĚ“ se opět stává místem setkání amatérských divadelníků z různých míst naší republiky, neboť zde tradičně proběhne Festival mladého amatérského divadla. Vznik tohoto festivalu je neodmyslitelně spojen se jmény Jiřího Beneše a dr. Pavla Boška, dlouholetými bývalými redaktory Amatérské scény, jejichž předčasná smrt bolestně zasáhla současné amatérské divadelní hnutí. Byli to právě oni dva, kteří se nejvíce zasloužili, že Festival mladého amatérského divadla spatřil světlo světa a zároveň se stal během let svého trvání událostí, jež přitahuje každým rokem stále více zájemců o dobré amatérské divadlo. Proč? Vždyť existuje tolik přehlídek, soutěží, festivalů a různých setkání, z nichž většina je stále pro ochotníky přitažlivá. Nicméně se poděbradský festival od ostatních v něčem zásadně liší.

Především již v názvu nese termín „mladé“ amatérské divadlo. Nikoliv proto, že zde mohou hrát jen mladí lidé, ale protože si pod tímto pojmem představujeme divadlo experimentální; netradiční; dramaturgicky, inscenačně, režijně a herecky neotřelé, nové, inspirativní, a tak bychom mohli v adekvátních výrazech pokračovat dál. Neboť by to mělo být hlavně divadlo „o něčem“, divadlo vzrušující, provokující, myšlenkově angažované. Samozřejmě se může stát (a také se stává), že výsledek na jevišti ne vždy odpovídá předchozí snaze a záměrům inscenátorů, ale i pak je o čem diskutovat, z eventuálního nezdaru se poučit. Protože poděbradský festival je pro mnohé účastníky křižovatkou na jejich cestě za hledáním.

Dalším aspektem přitažlivosti „mladých Poděbrad“ je možnost tvůrčí konfrontace. Setkávají se zde totiž inscenace různých stylů a žánrů, inscenace určené pro kukátková jeviště i pro arénu, pro dospělé i pro děti.

Netradičním způsobem je prováděn výběr repertoáru, který podle návrhu Krajského poradního sboru pro divadlo SKKS definitivně určuje hlavní garant festivalu – MěstNV v Poděbradech.

Dalším nekonvenčním jevem je skutečnost, že přehlídka je nesoutěžní, tedy bez klasického hodnocení porotou. Přítomni jsou pozvaní profesionálové, roky se zabývající amatérským hnutím, kteří se účastní diskusí a seminářů. Každým rokem se přitom snaží poděbradští organizátoři přijít s novou formou podívatelných besed. A aby byl program co nejbohatší, hrají se denně až tři představení.

Nedílnou součástí jsou setkání vyspělých amatérských režisérů ČSR, setkání profesionálních spolupracovníků SKKS a semináře Lidové konzervatoře SKKS. Program je vpravdě pracovně „nabitý“, ale to už k tak významné akci logicky patří.

Věřme, že i letošní Festival mladého, amatérského divadla naváže na předchozí úspěšné ročníky a všichni zúčastnění se budou těšit na ročník 1982.

Václav Špirit
metodik pro divadlo SKKS

Divadelní soubor „DOPRAPO“ - Kulturního domu doprav. podniků
Členský soubor SČDO (Svazu českých div. ochotníků) Praha

ČTVRTEK 1. ŘÍJNA 1981 V 10.00 A VE 14.00 HODIN

Kulturní dům – Libice nad Cidlinou

Kolotoč splněných přání

(Nepohádková pohádka a věcech a lidech)

OSOBY A OBSAZENÍ

JENOMJÁ
KAZIBUCH
STARÁ ŠKATULE
PEJSEK MAŇÁSEK
PRAK DRÁK
ANIČKA
HONZÍK

ALENA ADÁMKOVÁ
JOSEF HOUBA
OLINA KALFÍŘOVÁ
JIŘINA BUDÍNSKÁ
JIŘÍ KATZ
MARTINA PAVLÍČKOVÁ
ROMAN MILER
PETR LÉBL
JIŘÍ MATIČKA
RADMILA ŠVESTKOVÁ

KOLOTOČÁŘI

Jiří Budínský, Jiří Dlouhý, Mila Petrovič,
Miroslav Kára, Čestmír Kučera, Jana
Zatloukalová, Jana Kříšťanová, Richard
Jandejsek, Jana Šimonová, Alena Rybo-
vá, Lenka Barášková, Ilonka Barášková

REŽIE
SCÉNA A KOSTÝMY
HUDEBNÍ SPOLUPRÁCE
ASISTENT REŽIE
SVĚTLA
MASKY
STAVBY
VÝROBA KOSTÝMŮ
TEXT SLEDUJE

TOMÁŠ MASÁK
PETR KOLÍNSKÝ
TOMÁŠ ŠTERN
PETR WEIG
FRANTIŠEK VAŇA
PAVEL VALACH
OLDŘICH ADÁMEK
IVANA DANEŠOVÁ
MILADA POLESNÁ

Motto:

Ať věci u lidí
jsou členy rodiny.
Za svoji oddanost
jen trochu vděku chtějí,
prospěť a posloužit,
domov a lásku mít.
Dnešek žít pro zítřek
a zítřek pro naději.

Ať kolotoč dětem
se točí pro radost
a děti rodičům
jen radost přinášejí.
Druhého potěšit
znamená šťastný být.
Dnešek je pro zítřek
a zítřek pro naději.

Ať – přijde ten den
zářivý pro všechny,
kdy děti dostanou,
co mají nejraději.
Nikdo už dětská hřiště
nezmění na smetiště.
Dnešek je pro zítřek
a zítřek pro naději.

Stručná charakteristika souboru „DOPRAPO, KDDP Praha

Divadelní soubor „DOPRAPO“ patří mezi amatérské divadelní soubory ČSSR v oblasti divadla pro děti. Systematicky usiluje o moderní podobu pohádkových her, přičemž velkou pozornost věnuje vlastní autorské a dramaturgické práci tak, aby uváděné hry měly silný etický, estetický a ideově výchovný náboj. Soubor je již po několik ročníků pravidelným účastníkem národních přehlídek amatérského divadla pro děti v OSTRAVĚ – PORUBĚ. Ceny, které na těchto přehlídkách získal, svědčí o vysoké úrovni uváděných inscenací:

- II. národní přehlídka (r. 1973):
cena za režii hry manželů Bařinkových:
Pohádka z Honzovy Lhoty
- III. národní přehlídka (r. 1975):
cena dětské poroty za hru Oubrama–Nováka–Masáka:
Jak se kradou princezny
- IV. národní přehlídka (r. 1977):
cena za autorskou a dramaturgickou práci a cena za tvůrčí přístup k předloze u hry manželů Weigových:
Jak Petruška s kocourem hráli divadlo
- V. národní přehlídka (r. 1979):
cena za nejlepší herecký výkon v roli Enšpígl a cena za režii hry J. Kafky – T. Masáka:
Enšpígl, král šibalů
- VI. národní přehlídka (r. 1981):
cena za nejlepší herecký výkon, za scénografii a režii hry manželů Weigových:
Kolotoč splněných přání

Soubor „DOPRAPO“ již čtyřikrát vzorně reprezentoval československé amatérské divadlo v zahraničí. Např. v rámci „Československých dnů v Belgii“ v r. 1978 soubor sehrál šest představení ve zcela vyprodaném divadle kotrijském, pro více než 4 000 diváků hry „Jak Petruška s kocourem hráli divadlo“, a to s velkým úspěchem. Jedno představení dokonce natáčela i belgická televize jako barevný televizní film. V r. 1979 soubor sehrál v rámci Mezinárodního roku dítěte nejprve v Nizozemí představení „Enšpígl,

krále šibalů" v moderním divadle Kongresové budovy v Haagu, potom rovněž s výrazným úspěchem i na Mezinárodním divadelním festivalu v londýnském Divadelním středisku v Redbridgi v roce 1980 „Kolotoč splněných přání“ na mezinárodních festivalech v NSR v Hamburku a Göppingenu.

Úspěšná a podnětná kulturně politická činnost souboru byla mnohokrát veřejně oceněna a byla citována ve sdělovacích prostředcích. Z nejdůležitějších ocenění je třeba jmenovat Čestné uznání za záslužnou uměleckou a kulturně politickou práci udělené souboru ministerstvem kultury ČSR k 30. výr. osvobození Československa Sovětskou armádou. Dále soubor získal Čestné uznání městské rady Zájmové umělecké činnosti za aktivitu a politickou angažovanost a Rudou stuhu ROH.

Stručná charakteristika a obsah hry Petra a Stanislavy Weigových:

„Kolotoč splněných přání“

Hra je názornou, barevnou a působivou alegorií: kolotoč, který se před diváky roztočí s pomocí jednoho Pana Kolotoče, figurín, jimiž jsou pochopitelně živí herci s maskami a dvou kolotočářů, je kouzelný, ale kouzla nedobrého. Kdo se na něm svezí, tomu se splní, o čem sní. Jenomže předtím, jako vstupné, odevzdá majitelce kolotoče, čarodějnici, která se jmenuje Jenomjá a jejímu pomocníkovi Kazibuchovi to, co má nejmilejšího – hračku, dárek, maňáska, který pomáhal herci bavit děti, odřekne se tak příchyllosti, kamarádství, lásky, charakteru. Jenomjá hází tyto zapomenuté a zrazené věci na smetiště, které se rozrůstá, dusí dětská hřiště, přírodu, život. Zlý Kolotoč však nezklame, sny se splnily. Z malého kluka je velký vojevůdce, dívka září šperky a krásou, z bezvýznamného herce je světová hvězda. Ale jejich lidská tvář zmizela. Nahradila ji maska, chladné sobectví změnilo živé lidi v odcizené, bezcitné automaty. Dohromady tvoří nebezpečné vojsko, připravené změnit ke svému obrazu celý svět. Čarodějnice Jenomjá potřebuje už jenom panenku holčičky Aničky, aby byla sbírka na smetišti úplná a vojsko mohlo vyrazit...

DIVADELNÍ SOUBOR MĚSTSKÉHO KULTURNÍHO STŘEDISKA
V ŘEVNÍCÍCH

ČTVRTEK 1. ŘÍJNA 1981 V 19.30 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ

John Gay:

ŽEBRÁCKÁ OPERA

Úprava a režie: Radan Rusev j. h. — člen Činoher. studia SDZN v Ústí n. L.

Asistent režie: Vlasta Ondřejovská — Scéna: Eva Kafuňková j. h.

Stavba scény: Josef Sádovský — Kostýmy: Jitka Stuchlíková j. h.

Hudba: Ladislav Egert — Hudební režie: Vladimír Štěpánek j. h.

Korepetice: Jana Klímtová j. h. — Technická spolupráce: Jiří Vitouš

OSOBY A OBSAZENÍ

MACHEAT

POLLY

PRÁSKAČ

PRÁSKAČOVÁ

LAPÁK

LUCY

ŠLUNDROVÁ

JENNY POTÁPICE

ZUZKA FRAJERKA

BĚTKA MAZANÁ

MADAM LICHOMETNÁ

MADAM REJPALOVÁ

DOLLY POBĚHLICE

HONZA KRIVOPRŠTÁK

VILDA STRAŠBIDLO

JINDRA Z OHRADY

TVRDÝ BOB — BERTÍK

TOMÁŠ DUSPIVO

BĚNA VOSTREJCH

CHMATÁK

JAN UHER j. h.

JANA KEPKOVÁ j. h.

RICHARD KLOUCEK

LUDMILA VAŇKOVÁ j. h.

JIRÍ KELLNER

DAGMAR SVOZILOVÁ

VLASTA ONŘEJOVSKÁ

RŮŽENA ŠMEJKALOVÁ

ALENA ŠAROUNOVÁ

ALENA ŘIHOVÁ

DANA VEVERKOVÁ

JANA FRANKLOVÁ

EVA KREJČOKOVÁ

OTAKAR KUKULA

MILOSLAV ŠMEJKAL

JOSEF SADOVSKÝ

ARNOŠT TUČEK

PETR ŘÍHA

JIRÍ PODLESNÝ

JAN KUNA

Orchestr: akordeon, 1. housle, 2. housle, flétna
pod vedením Jany Klímtové j. h.

Textová část programu k Žebrácké operě:

Když mluvíš s branží tou či tou,
tu jedna druhou jenom haní.
Jak párek lotra s dorotou
se tupí všechna povolání.

Pro mě je lumpem advokát,
boháč pro něho intrikán.
Politik, jenž má slávu rád,
uznává taky jen svůj krám.

Když Bertold Brecht uvažoval o uvedení své „Krejcarové opery“ (byla nakonec prvním a nejtrvalejším úspěchem Brechta – drama-
tika), jeho záměrem bylo nejprve přivést na jeviště pouhou pietní
adaptaci „Žebrácké opery“ Johna Gaye, která ho zaujala otevře-
nou kritikou společnosti, a která vyhovovala tehdejší intelektuální
zálibě v „n í z k é m“ umění kabaretních forem divadla. Že poslé-
ze vzniká samostatně existující umělecký tvar, to je dáno osobností
Brechta – politika. Nemohl neprokreslit nabízející se náznaky spo-
jení manýr podsvětí s vládnoucí buržoazní morálkou, nemohl se
nepustit do gangsterů své doby – gangsterů v bílých rukavičkách
a s nezbytnou hůlkou, v níž „nůž je skryt“.

Předloha Brechtovy „Krejcarové opery“ je stejně živá a součas-
ná. John Gay napsal svou „Žebráckou operu“ jako obsahovou
i formální parodii. Paroduje v tehdejší době (1728) tolik oblíbenou
italskou operu – arie nahraje lidovými popěvkami a dalšími formál-
ními zásahy dosahuje celkového „snížení“ operního stylu. Jeho
přičiněním tak byl dán základ ke vzniku nového divadelního žán-
ru – operety. A velice zacíleně paroduje také společnost. Jedna
z postav „Ž e b r á c k é o p e r y“, v níž autor paroduje i sám
sebe, říká:

„V celém kuse můžete pozorovat, jak jsou si mravy vysoké a
nízké společnosti tak podobné, že je těžké rozhodnout, zda-li
v módních neřestech napodobují urození páni lupiče, nebo lupiči
urozené pány. – Kdyby hra zůstala, jak jsem původně zamýšlel,
mohla mít velevýtečnou morálku. Byla by ukázala, že mezi lidmi
z nižších vrstev je právě tolik špatnosti jako mezi boháči, ale že se
trestají jenom ti chudí.“

Gayova „Ž e b r á c k á o p e r a“ zůstává životaschopnou. Je
to pravděpodobně tím, že parodické a parodizující prostředky vy-
tvářejí možnosti různého chápání v různém historickém kontextu.

Tak i my jsme se tedy pokusili Gayův text použít jako základ
pro náš náhled na nešvary morálky měšťáků naší doby.

Kdož, lidé, bratři, přežijete nás
Nebudte na nás krutí jak zlí psi
A nesmějte se, až nám zlámuou vaz
Nesmějte se tak hloupě pod vousy.
A neklňte nám, lidé, že jsme v blátě
Nekřičte na nás jako posedlí:
Nikdo z nás není příliš usedlý –
Než lehkotvárný skutek uděláte
Tak na náš konec pomyslete dřív
A boha proste, ať je milostiv.

– Balada, v níž Macheat prosí, aby mu všichni odpustili.
(B. Brecht: „Krejcarová opera“: 1928).

PÁTEK 2. ŘÍJNA 1981 V 18.30 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ – MALÝ SÁL

Voltaire

CANDIDE

(aneb OPTIMISMUS)

hra o jednom putování starým dobrým světem a hledání odpovědí
na staré dobré otázky

Dramatizace a režie: Milan Schejbal a Hynek Bouček

OSOBY A OBSAZENÍ

Candide	MILAN SCHEJBAL
Rozum	PETR NEJEDLÝ
Stařena, Pagueta, voják, řečník, lékař, námořník, Kakambo, goldoniérka, turecký kapitán	KATEŘINA FIXOVÁ
Kunhuta, voják, posluchač, lékař, obyvatelka Eldorada, slečna Clairová, goldoniérka	JANA PRŮCHOVÁ
Panglos, voják, tlumočník, Issachar, y Souza, obyvatel Eldorada, abbé, pococurante, čtyři králové	MIROSLAV VEJDOVEC
Martin, baron Thunder - ten - Tronkh, král Bulhard, voják, anabaptista, inkvizitor, krejčí, král v Eldoradu	HYNEK BOUČEK

Premiéra 18. listopadu 1980

Candida velmi mrzelo, že se musel rozloučit s rudou ovčí, kterou si velmi oblíbil a kterou si vezl s sebou z Eldoráda. Dal ji akademii věd v Bordeaux a ta navrhla jako námět pro letošní cenu práci: Proč je vlna této ovce rudá? Cenu obdržel jeden severský učenec, poněvadž dokázal pomoci A plus B minus C děleno Z, že ovce má být rudá a že chćípne na ovčí neštovice.

Technická spolupráce:

R. Stolkar, V. Kraus, P. Nejedlý, M. Kaňok, M. Filipi.

ANEBDIVADLO PRAHA

Jádro dnešního Anebdivadla se vytvořilo ještě v rámci studentského souboru Dvacetník. Vlastní činnost souboru se datuje do sezony 1976–1977.

Prvními inscenacemi byly Molierova fraška Pán z Prasečkova a montáž z pohádek a veršů předního představitele proletářské poezie 20. století Jiřího Wolкера (1900 – 1924) „Co lidem zachránilo slunce“ v dramatinaci K. Texela.

Od 1. 1. 1977 soubor působí v Žižkovském divadle při Praha 3, kde ještě téhož roku uvedl Shakespearova „Macbetha“ a v české premiéře tři aktovky současného českého dramatika a scénáristy Mirko Stieberta „2 + 1“, které pohostinsky nastudoval polský režisér Marek Mokrowiecki.

Od roku 1976 také soubor využívá možnosti k letnímu vystupování na nádvoří českých zámků, aby si na vhodných metodicky volených titulech prověřil schopnosti individuálního hereckého projevu jednotlivých členů souboru. K tomu účelu byl vybrán klasický typ komedie – vedle zmíněného Moliera například parafráze Julia Zeyera, či Goldoniho „Sluha dvou pánů“ apod.

V sezoně 1978/79 se obsazení souboru stabilizovalo a začala se důsledně uplatňovat stanovená pracovní koncepce (od té doby soubor pracuje pod současným uměleckým vedením a pod nynějším názvem).

Výsledkem byla inscenace hry sovětského autora G. Šacha „Třináctý Heraklův čin“ aneb „Co pan Homér (ne) věděl“ a zejména pak satirické leporelo a človíčkovi uprostřed válečné mašinerie „Voják vydrží všechno“ aneb „Evelyn Worchesterova pout“ napsané členy souboru M. Schejbalem a H. Boučkem.

Voltaire:

„Candide“ aneb „Optimismus“ – o jednom putování starým dobrým světem a o hledání odpovědi na staré dobré otázky.

Literární předlohu k dramatisaci M. Schejbala a H. Boučka tvoří světoznámá filozofická novela jedné z největších osobností evropského osvícenství 18. století. Jejím leitmotivem je konfrontace formálního optimismu se skutečností, vyjádřená prostřednictvím titulní postavy jako rozpor mezi pojetím světa v učení filosofa (PANGLOSE) a mezi CANDIDOVOU životní zkušeností. Voltaire zde polemizuje s absolutizovanou tézí G. Liebnize, že „náš svět je nejlepší ze všech možných světů“ a nastavuje jeho teorii zrcadlo skutečnosti. Tento přístup dodržuje také optimismem a optimismem skutečným, opodstatněným.

Ve druhém plánu Voltairovy novely i naší dramatisace se skrývá daleko hlubší problém – problém existence člověka na naší planetě a hledání smyslu života. Voltaire v tomto smyslu neuspokojuje ani v podstatě teologické řešení Panglosovo ani jeho protipól (postava skeptika Martina) a odmítá i vykonstruovaný svět harmonického Eldoráda a jeho „universálního“ štěstí.

Smysl života si přeci musí najít každý sám a záleží na každém jedinci, zda a jak si jej najde.

A na tuto lidskou možnost (či dokonce morální povinnost) chce upozornit i naše představení.

Inscenace vychází z prvků antiiluzivního divadla se snahou o co nejjednodušší výraz každé situace. Režii charakterizuje úsilí o maximální využití metafor a důsledné uplatnění náznaku.

Herci v jednotlivých situacích ztělesňují určitý názor, postoj či myšlenkový postup, který teprve druhotně klasifikuje příslušnou postavu. Pouze hrdina, CANDIDE, prochází během celé hry zásadním vývojem, ale i jeho vývoj je de facto z velké části určován ostatními postavami.

Oproti předloze je do příběhu zakomponován ROZUM – voltairovského současníka. Ten dokumentuje celý děj i jednotlivé situace a právě on odhalí CANDIDOVU pravou podobu člověka.

Z jeho popudu probíhá celý příběh jako retrospekce. Její mírně ironizující a zpochybňující rámec je adekvátní stylu Voltairovy povídky a zapadá též do celkového inspenačního principu, který má aktivizovat současného diváka a umožnit mu, aby zaujal vlastní stanovisko.

V uplynulé sezoně na obě inscenace navázal Voltairův „Candide“ aneb „Optimismus“ v dramatisaci M. Schejbala a H. Boučka a „Jarmark ve Voloprtech“ aneb směšná nedorozumění mezi tulpasy většími a menšími současného dramatika NDR P. Hackse.

V současné době tvoří soubor ANEBDIVADLA patnáctičlenný kolektiv s věkovým průměrem 26 let. Soubor se pravidelně zúčastňuje každoroční pražské přehlídky celovečerních her amatérských divadel. S hrou „Voják vydrží všechno“ se úspěšně prezentoval i na několika dalších festivalech (Festival mladého amatérského divadla Poděbrady 80, 13. středočeské divadelní hry Nymburk 80).

ANEBDIVADLO představuje soubor spíše studiového typu, který se soustřeďuje na hledání nových cest i za cenu případných neúspěchů. Využívá možnosti vystupovat na dvou různých scénách a střídavě inscenuje hry v tradičním kukátkovém prostoru klasického jeviště a v centrálním prostoru (ev. modifikacích).

Prováděné experimenty jsou vždy posuzovány jednoznačně ze sémantického aspektu: podle míry komunikační schopnosti jednotlivých formálních prostředků.

Dominantním principem je u nich antiiluzivnost: prizmatem (a posléze kritériem) je chápání světa dnešní mladou generací.

Zřetelné je ovlivnění typem tzv. teatrálního divadla. Důsledkem je i to, že ANEBDIVADLO je výrazně autorským divadlem. Pod tímto označením se skrývá jednak tvůrčí dramaturgický a režijní přístup k danému textu („Třináctý Heraklův čin“, „Jarmark ve Voloprtech“), jednak práce s vlastním scénářem „Voják vydrží všechno“, „Candide“).

V souvislosti s tím stojí za zmínku, že ANEBDIVADLO nespolupracuje jak je u podobných souborů obvyklé – s profesionálními divadelníky – praktiky (herci a režiséři), nýbrž se snaží být neustále „pod dohledem“ několika teatrologů, kteří představují nezbytné odborné korektivum k divadelnímu ohlasu.

Pro sezonu 1980–81 ANEBDIVADLO připravuje scénické zpracování jednoho ze základních děl české poválečné literatury, povídek B. Hrabala „Pábitelé“; veršovanou adaptaci Dumasovských „Tří mušketýrů“ od představitelů českého poetismu a surrealismu V. Nezvala; vlastní adaptaci fantaskního románového podobenství o diktatuře „Myši Natalie Mooshabrové“ od I. Fuchse a Goldoniho „Poprask na laguně“.

Inscenace CANDIDA je jedním z nejúspěšnějších počínů ANEBDIVADLA. Svědčí o tom nejen zájem odborné kritiky, ale i velký a trvalý zájem diváků.

V dramatinaci je použito následujících materiálů: – Voltaire: Candide; Voltaire: Filozofický slovník; Voltaire: O původu nesnášenlivosti mezi lidmi; J. Orieux: Voltaire: aj.

DIVADELNÍ SOUBOR „ŠUPINA“
MĚSTSKÉHO KULTURNÍHO STŘEDISKA VODŇANY

PÁTEK 2. ŘÍJNA 1981 VE 21.00 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ

Václav Kliment Klicpera

KAŽDÝ NĚCO PRO VLAST

aktovka, kterou upravili na komedii o dvou dílech
Josef Kajetán Tyl (1835), E. F. Burian (1936) a Šupina (1980)

Režie: František Zborník

Hudba: Karel Rychtařík, J. Král

Realizace: Pavel Hrdina, Karel Řehoř, Vlastimil Pártl

Scéna: ing. arch. Libor Erban

Texty písní: František Zborník

Technická spolupráce: Bohoušové Chán a Šikl

OSOBY A OBSAZENÍ

SPRÁVCOVÁ

SPRÁVCE

MINKA

JESENSKÝ

UČEDNÍCI A SLUHOVÉ

SLEČNA Z BOUDY

SLEČNA Z VOTRUBŮ

SLEČNA Z VEVRKŮ

PAN Z PYTLŮ

PAN Z PARTESŮ

PAN Z MLÁTA

MUŽ S NÁSTROJI

DÍVKA S MÍCEM

JARMILA CHÁNOVÁ

ZDENĚK F. PLACHTA

EVA MAŠLOVÁ

FRANTIŠEK ZBORNÍK

MIROSLAV VLČEK

HANA KERŠLÁGEROVÁ

YVETA VANKOVÁ

ALENA HÁLOVÁ

MIROSLAV PROCHÁZKA

JAN HÁLA

KAREL Č. RYCHTAŘÍK

JOSEF ČÁBELKA

HANA KVASNIČKOVÁ

Konstatování, že „vše má svůj rub i líc“ se občas objeví v ne-
vážných kupletech stejně jako ve vážných proslovích. Zřejmě to
vše je člověku potřebné: kuplety i proslovy, ruby i líce, aby ze
džbánu života neupíjel jen po pečlivě odměřených lžičkách, ale
měřil plnými ústy. Někdy totiž hořká kapka zeslábne po třetím
doušku (viz víno košťované Janem Nerudou a některými feudály),
jindy však příliš plná ústa neodhalí vůně jemné ušlechtilé. Divadlu
„Šupina“ je vlastní spíš ten nevážný pohled na svět. Ne však zne-
važující. Pokud se usmíváme nad některými jevy v souvislosti s ná-
rodním obrozením, není to proto, že bychom si našich předků –
buditelů hluboce nevážili, ale protože i velká doba mívá své na-
hořklé vůně a nezasmát se jim znamená ubrat na velikosti jí i so-
bě. Ani buditelé ani současníci si to, jak jsme přesvědčeni, neza-
sluhují.

AMATÉRSKÉ DIVADLO „ŠUPINA“

Divadlo „ŠUPINA“, jehož zřizovatelem je Městské kulturní stře-
disko Vodňany, pracuje od roku 1974. Od té doby nastudovalo
řadu her, s nimiž skutečilo na 200 představení. V roce 1978 uvedl
soubor hru F. Tetauera „Úsměvy a kordy“, s kterou vystoupil na 49.
Jiráskově Hronově. S tou hrou se také zúčastnil Festivalu amatér-
ského divadla v Maďarsku, v Kazincharcice. Zajímavým pokusem
byla inscenace básně R. M. Rilka „Písň o lásce a smrti korneta
Kryštofa Rilka“. Členové souboru se s ní zúčastnili Šrámkova Písku
a odvezli si Cenu poroty a Cenu diváka z Wolkerova Prostějova
1980. „Píseň o lásce a smrti“ pak byla mimo jiné uvedena i v rámci
Klubu mladých 50. Jiráskova Hronova.

V červenci letošního roku se „Šupina“ zúčastnilo „Mezinárod-
ního projektu divadla mládeže“ v Londýně.

STUDIO – divadelní soubor Městského kulturního střediska VOLYNĚ

PÁTEK 2. ŘÍJNA 1981 VE 22.00 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ – MALÝ SÁL

Wolfgang Kohlhaase – Rita Zimmerová:

RYBA VE ČTYŘECH

(věrná zpráva o nanejvýš neblahé historii, která se udála
u Nového Ruppínu)

OSOBY :

Karolina Heckendorfová	JITKA DVOŘÁKOVÁ
Cecilie Heckendorfová	HANA CRHOVÁ
Klementýna Heckendorfová	MARCELA CINÁDROVÁ
Rudolf Moosdenger	JAROSLAV KUBEŠ

Režie: Jaroslav Kubeš

Scéna: ing. arch. Libor Erban j. h.

Hudba: Pavel Hrdina

Zvuk: Antonín Křížek

Světla: Jiří Houzím

Technická spolupráce: Jiřef Cinádr

Text sleduje: Helena Hejtmánková

SOBOTA 3. ŘÍJNA 1981 V 18.30 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ

PETER WEISS:

TRÁPENÍ PANA MOCKINPOTTA

OSOBY A OBSAZENÍ:

MOCKINPOTT	MARTIN LANG
UZENKA	ROLF RINCHER
PANÍ	
SEKRETÁŘKA	OTTI ORTH
OŠETŘOVATELKA	
OŠETŘOVATELKA	JOHANNA KRAUSER
OŠETŘOVATEL	
SOK - SOUPER	
ZAMĚSTNANEC	JOSEF LANG
VLÁDNOUCÍ POSTAVA	
ADVOKÁT	
LÉKAŘ	
MILÝ BŮH	KURT WALTER
ÚŘEDNÍ OSOBA	
ZAMĚSTNAVATEL	
VLÁDNOUCÍ POSTAVA	MANFRED BROZIUS
VLÁDNOUCÍ POSTAVA	
HLASATEL	WILI BRACH
ČÍSELNÁ BALETKA (GIRL)	MARIA BÜCH
	CHRISTINE BRACH

Přijměte pozvání do atmosféry našeho divadla. Nadýchejte se čerstvého vzduchu. Zde se totiž můžete bez zábran stát znovu dítětem. Hravosti a fantazii narůstají křídla. Nemusíte spěchat. Můžete svobodně vynalézat a z radosti z naleného si i zavýsknout. Zazpívat. Těžkosti a překážky řešíte okamžitě. Hledáte způsob, jak a kde přiložit ruku ke společnému dílu. Bez nařizování a bez vyhlásek. A co je důležité: je zde atmosféra svátku.

Studio tentokrát pracovalo v jakémsi magickém kruhu. Soustředěně jsme sledovali vše, co se nového na zkouškách narodilo. Nedočkavě jsme vítali den příštího setkání. Byli jsme šťastni, když v nás pulsovalo rozechvění, které omlazuje. Byl to pro nás prámek živé vody, která léčí, napájí a oživuje.

Přáli bychom to i vám.

Slovo o souboru a o hře

Na podzim roku 1977 se ve Volyni poprvé sešla skupina mladých lidí, kteří chtěli poznat a naučit se chápat divadlo. Velmi zjednodušeně by se dalo říci, že byl položen základ ke vzniku nového amatérského divadelního souboru, dnešního STUDIA Městského kulturního střediska Volyně.

Prvním představením byli Dostálovi a Pogodovi Výtečníci, kteří dali každému možnost ochutnat na jevišti redost z potlesku a smíchu publika. Ale mezitím zase znovu zkoušet . . . a přišla druhá premiéra STUDIA – Hana Bednářová „Daň zrání“ - zamýšlená původně spíš jen na přípravu. Úspěch nebyl valný. Dozrát se nedá přes noc, ale přežili jsme to a přežilo to i divadlo.

Poslední, třetí, inscenace autorů Wolfganga Kohlhaase a Rity Zimmerové „Ryba ve čtyřech“ měla premiéru 24. listopadu 1980 ve Volyni. A ať toto představení označíme jako morytát, ztřeštěnou komedii, groteskní obraz nebo absurdní horror, pro nás zůstalou hrou. Hrou na divadlo.

MASKY - INGE BRACH, HEIDI LANG
KOSTÝMY - JOHANNE KRAUSER, DORIS FISCH
TECHNIKA - WOLFGANG JOST
JEVIŠTĚ - ADOLF FISCH
INSPICIENT - MANFRED PASCHWITZ
REŽIE - HORST LANG

Autor a jeho kus: Peter Weiss, syn textilního továrníka, narodil se dne 8. listopadu 1916 v Nowawes u Berlína. V roce 1934 se vystěhoval přes Anglii do Prahy. Tam navštěvoval od r. 1936 až do roku 1938 uměleckou akademii. Když bylo Československo Hitlerem obsazeno, musel Weiss též opustit Prahu. Jeho cesta vedla přes Švýcarsko do Švédska. Ve Švédsku se usadil a žije i pracuje ještě dnes jako malíř a spisovatel. Natáčí též experimentální filmy. Weiss byl nejprve znám jako spisovatel prosaický. Próza velké svévolnosti a skleněného jasněho chladu. K divadlu se obrátil poměrně později. Jeho dramatická díla: „Noc s hosty“ (1963), „Pronásledování a zavraždění Jeana - Paul Marata“, představené hereckou skupinou Klášterec u Charentonu pod vedením pana de Sade (1963), k jako divadelní hry „Vyšetření“ (1965), „Zpěv lusitánského strašáka“ (1967) a utrpení pana Mockinpotta“ (1968). V našem zpracování „Mockinpotta“ ukazujeme pouze 9 obrazů místo 11, s krátkou konečnou scénou.

Hra je napsána na způsob jevištního stánku naplněného groteskností a kašparivité komiky. Jeho dramaturgie spočívá v hrubých posuňcích, vykreslujících typy charakterních a satirických elementů. Jeho efekt je silně fraškovitě - (čtverácky) založen. To agresivní a děsné pod zdánlivou maskou veselosti si vypůjčil z kašparských her. Typy jsou všechny silně přepsané, jako zpitvořené, udělané hrubším způsobem, aby se dramatický záměr objasnil. Dramatický text je ještě více zjednodušen nežli u Bertholda Brechta. Weiss se opírá silněji o estetické metody jaké jsou doma u surrealistického a nemístného divadla. Tento staniční kus (devět obrazů) je trpkou kritikou kapitalistické společnosti. Líčí utrpení malého ubohého člověka bez pomoci - muže, který ačkoliv nevinně je ode všech přehlížen, který chce trochu svobody a musí za to stále jen platit. Určitě odrazy spolkového německého hospodářského

zázraku jsou zjevné. Přízvuk hry leží méně na materiálním vykořisťování v jedné takové společnosti než na komické dojemné neschopnosti trýzněného hrdiny. Hra jedná o pocitech a stavech, které na něj působí, pocity a děje, které se v něm odehrávají a vedou k pochopení a ke konečnému závěru. Může se tato hra označit jako „Utrpení malého muže“. Postava průvodce z MOCKINPOTTA - Wursta vznikla v německém lidovém básnění: šašek na způsob Barona Prášila jako průvodní a protikladná (opačná) postava. Jako jádro hry nebo motto by mohlo být přísloví „Pomáhej si sám a Bůh ti pomůže“.

SOBOTA 3. ŘÍJNA 1981 VE 21.00 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ - MALÝ SÁL

ŠEJKSPÍR VE STUDIU

(PODLE KOMEDIE PLNÉ OMYLŮ W. S.)

OSOBY A OBSAZENÍ

PRINCIPÁL

VLADIMÍR VONDRA

OSTATNÍ POSTAVY

JAN ŘEHÁK, JAN KRÁČMER, FRANTIŠEK ČECH, MIROSLAV DANIEL, JAN PREISLER, MILOŠ BERAN, RADEK CIMPRICH, BOŽENA PALENÍKOVÁ, HANA LUKÁŠOVÁ, LENKA PAULÍKOVÁ, JANA KŘÍŽKOVÁ, JANA DOLEŽALOVÁ, IVA VONDROVÁ, ZUZANA LENGOVÁ, ZDENA PODZEMSKÁ, HANA KRÁSOVÁ, JINDRA PLÍVOVÁ

Světla:

RADKA ŘEHÁKOVÁ

Zvuk:

JOSEF VAŇOUS

Kostýmy:

KOLEKTIV SOUBORU

Výtvarník:

PETR STOLÍN

Režie:

ALEXANDR GREGAR

Upravovatel:

ALEXANDR GREGAR A KOLEK. SOUBORU
(odborná spolupráce
Doc. Dr. J. CÍSAŘ CSc.)

Překladatel:

FRANTIŠEK VRBA

Premiéra ve Studiu 02 ZK Perla byla dne 8. května 1981.

Shakespearovy komedie — prostupují a kolotají v nich všechny mízy života, jeho vášně a melancholie.

Ale nejsou samoúčelnou hrou, jsme „ostře zasaženi do duší“ společenskou, sociální ozvěnou komedie. Hrát jen tak, nějak, jak se to líbí, by nemělo smysl. Hrát pro hru.

Hrajeme proto, abychom Shakespearem řekli, co se nám líbí a ne-
líbí.

Tedy: ne pastýřská píseň.

Píseň dnešního mládí!

(K představení „Jak se vám líbí“
ve dvacátých letech napsal Jiří Frejka.
1. 6. z pozůstalosti).

Povídání o hře:

Několik týdnů jsme se trápili s tím, jak Komedii plnou omylů inscenovat. A přiznáme se — nešlo nám to, i když jsme ji už znali téměř celou nazpaměť.

A bylo to na sedmdesát stránek veršů. Shakespeare, i v komedii, kterou divadelní věda ve vztahu k jeho vrcholným dílům považuje za okrajovou a dokonce nedobrou — nebo snad právě proto, zle nakládal s naší zkušeností, vzpíral se a zdál se nestravitelným soustem.

Nešlo o to, co hrát — příběh o komplikovaných omylech byl napsán, ale jak tuto hru hrát. Viděli jsme v ní příležitost k uvolnění hravé tvořivosti, která našemu souboru prospívá.

Ale postupovali jsme nerovný boj.

Potom nám otevřel oči jeden z našich divadelních přátel, kterého si nesmírně vážíme, když řekl: Zapomeňte na Shakespearův pomník. Zkuste to hrát po svém.

Tak jako Shaekespeare ve své době a po svém tvořil na jevišti současné lidské osudy, tak jako tenkrát bavili publikum na jevišti „Zeměkoule“ jeho herci.

Jenomže od prvního uvedení „Komedie plné omylů“ uplynulo bezmála 390 let (1592). A proto tento dlouhý čas si zahrál svou roli při našem pohledu na tuto hru, proto jsme opustili zdánlivě klidný přístav Shakespearovské tradice.

Ale při novém hledání v nás silněji a silněji uzrál pocit, že jsme se Shakespearovi nezpronevěřili, že zůstal na jevišti i v nás samých
Studio.

Historie souboru (krátká a nedlouhá)

Studio 02 se utvářelo kolem hry M. Calábka „O životě a smrti doktora Fausta“, na podzim r. 1979. Zakládající členové už dříve usilovali o to, že amatérské divadlo je projevem spontánní lidové kultury (Duleinea z Tobosy, Hronov 1979), ale při Faustovi, který nabízel obsahové i formální prostředky ke kolektivní práci, improvizaci a tvůrčivosti a bezprostřednímu herectví zkusili zformovat i nový soubor. A to především z mladých lidí, z nichž většina okusila divadlo poprvé. Výsledky této práce (vítězství v okresní, krajské soutěži, účast na 50. Jiráskově Hronově 1980) potvrdily, že hledání nové přitažlivosti amatérského divadla a osobitého jevištního tvaru vzbudilo mezi mládeží zájem a v současné době již Studio soustřeďuje na třicet divadelníků s věkovým průměrem 25 let.

Nová inscenace Šejkspír ve Studiu, podle Komedie plné omylů Wiliama Shakespeara, již celá vznikala v díle souboru. Opět získala první místa v okresní a krajské soutěži, ovšem důležitější je, že završila jistou etapu vytváření, který chce i do budoucna z pramenů hravosti, komediálnosti lidového amatérského herce, jež svými vyjadřovacími prostředky může zachytit a popsat svou dobu. Pro členy souboru je divadlo především hrou, hrou pro radost ze hry, jejímž prostřednictvím může sdělovat vlastní postoje k životu, ke světu, k realitě.

SLÁNSKÁ SCÉNA, DRAMATICKÝ ODBOR ZK ROH SLANÝ

ČTVRTEK 8. ŘÍJNA 1981 V 19.30 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ

Slawomír Mrožek:

EMIGRANTI

Z polštiny přeložil Erich Sojka

REŽIE: MILOŠ ŠVARC j. h.

ZVUK: JAN PODHAJSKÝ

ASISTENT REŽIE: M. FARSKÁ

SCÉNA: ZDENĚK PAVEL j. h.

JEVIŠTNÍ MISTR: MILOŠ FARSKÝ

SVĚTLA: MIROSLAV ZEMAN

KONTROLA TEXTU: EVA VIDIMSKÁ, MILENA PODHAJSKÁ

TECHNICKÁ SPOLUPRÁCE: F. POLATA, M. SAMEC, V. SAMEC

REALIZACE SCÉNY: ČLENOVÉ SOUBORU ZA EXTERNÍ

SPOLUPRÁCE PAVLA DRAGOUNA, MIROSLAVA KOPŘIVY,

KARLA PRŮCHY, VÁCLAVA ULMY

ZVUKOVÁ NAHRÁVKA POŘÍZENÁ ZA SPOLUPRÁCE
FAMU PRAHA

HRAJÍ:

AA – IVAN RUML
XX – KAREL VIDIMSKÝ

Přestávka po 1. díle

Premiéra byla dne 29. ledna 1981 v 19.30 hodin
v divadle Zdeňka Nejedlého ve Slaném

Slovo o souboru:

Dramatický odbor ZK ROH Slaný Slánská scéna je přímým pokračovatelem bohaté činnosti Spolku slánských ochotníků, který byl založen v roce 1873. Ve Slaném působilo ovšem několik ochotnických souborů, které stále udržovaly tradici ochotnického herectví ve městě. Pod názvem Slánská scéna se pak sdružily všechny slánské soubory a po vzniku jednotného kulturního zařízení se stal zřizovatelem Závodní klub ROH Slaný.

Slánská scéna vyvíjí stále pravidelnou a rozmanitou činnost, úměrnou možností a schopnostem svých současných členů. Uvádí hry pro dospělé i pro děti a mládež, také tematické a jiné příležitostné programy k různým politickým a společenským událostem.

V roce 1971 se Slánská scéna poprvé představila na Jiráskově Hronově se hrou A. Jirásky „Kolébka“. Velkého úspěchu dosáhl soubor v roce 1972, kdy na 43. Jiráskově Hronově získal hlavní cenu VČKNV za inscenaci Gorkého a Brechtovy „Matky“. Se hrou E. F. Buriana „Dálky“ byl soubor vybrán do národní přehlídky souborů ROH 1975 v Třinci.

Pohádka „Vodník Mařenka“ přinesla Slánské scéně účast na národní přehlídce her pro děti 1977 v Ostravě–Porubě a rekordní počet 33 repríz. V listopadu 1978 se soubor Slánská scéna zúčastnil krajské přehlídky her pro děti v Rakovníku, kde získal cenu dětské poroty.

S inscenací hry „Emigranti“ získal soubor 1. cenu v Krajské přehlídce 1981 v Rakovníku.

MALÉ DIVADLO, SOUBOR ZK ROH
SEVEROČESKÝCH TUKOVÝCH ZÁVODŮ V ÚSTÍ NAD LABEM

PÁTEK 9. ŘÍJNA 1981 V 18.30 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ

OKO ANTIKRISTOVO

(scény na téma novely Askolda Jakubovského)

Překlad novely: Květa Koževníková

Scénář a režie: Rudolf Felzmann

Asistent režie: Eva Čejchanová

Výtvarná spolupráce: Petr Horák a Irena Hrodková

Technická spolupráce: Antonín Jachymstál

HRAJÍ

VEDOUCÍ SBORU

PETR PŘÍVARA

SBOR:

JÁ

PETR HORÁK

ON

ZDENĚK LAVIČKA

NIKOLAJ

STANISLAV VERNER

KOPALEV

MIRKO ŠORM

JAŠKA

FRANTIŠEK NOVÁK

DAŠKA

ANDĚLA GOTTMANNOVÁ

nebo

IRENA HRODKOVÁ

STAŘEC

MIRKO ŠORM

VASKA

HELENA SVITÁKOVÁ

STAROSTA MIŠKA

OTAKAR STARÝ

DÍVKA

HANA KRAUSOVÁ

GRIGORIJ

IVO ANTONY

KOVÁŘ

VÁCLAV VONDRUŠKA

KÁŤA

IRENA HRODKOVÁ

HLASY

PETR KALIŠ

MILAN ŠULC

ALENA ZÁLABSKÁ

Přestávka po první části

Premiéra se uskutečnila dne 23. ledna 1981 v Malém divadle
na Střekově

ASKOLD JAKUBOVSKIJ, sovětský spisovatel, původním povoláním topograf. Narodil se roku 1927 v Novosibirsku. Roku 1969 ukončil studium na literárním kursu při Gorkého institutu v Moskvě. Své prózy otiskuje od roku 1957. Knižně vyšla řada jeho povídek a novel, např. „Podivín“ (Čudaki), „Nachový les“ (Bagrijanyj les), „Rudý tajemň“ (Krasnyj tajemň), „Cézarův návrat“ (Vozvraščeniye Cezarja) a další. Žije v Novosibirsku.

Z díla Askolda Jakubovského vyšel u nás soubor povídek a novel nazvaný „OKO ANTIKRISTOVO“ (LN Praha, 1973) a dvě povídky v časopise Sovětská literatura.

Sibiřští spisovatelé různých generací vytvořili díla velkých ideových a uměleckých hodnot, která se stala významnou součástí celé sovětské literatury a měla vliv na její další rozvoj. V tvorbě spisovatelů ze Sibiře zaujímá významné místo také boj nového se starým.

Humanistická a etická problematika začíná dnes hrát rozhodující roli v sovětské literatuře. Určuje i základní tendenci rozvoje literatury současné Sibiře.

Citováno ze studie Vasilije Truškina

Literární život současné Sibiře
(sovětská literatura 1980/7)

Slovo o souboru:

Malé divadlo, soubor ZK ROH Severočeských tukových závodů v Ústí nad Labem je na Festivalu mladého amatérského divadla v Poděbradech už po čtvrté. Uvedl zde: dramatickou báseň H. Ibsena – „Peer Gynt,“ hru polského dramatika S. Grochowiaka – „Jitřní úkost“ a komedii současného autora NDR P. Hackse – „Sny panny Rózičky“.

V červnu skončil soubor svou 33. divadelní sezónu. Za tu dobu nastudoval přes sto divadelních her pro dospělé, děti, divadel poezie a literárně hudebních pořadů. Čtyřikrát byl účastníkem celostátní přehlídky – Jiráskova Hronova. Naposledy v loňském roce s inscenací hry G. Preissové – „Její pastorkyňa“.

Malé divadlo patří k vyspělým souborům Severočeského kraje. Za práci v oblasti kultury mu byla v roce 1972 udělena Severočeským krajským národním výborem „Tvůrčí cena“.

V současné sezóně má na repertoáru: G. Preissova: „Její pastorkyňa“, scény na téma novely A. Jakubovského – „Oko antikristovo“, komedii P. Hackse – „Sny panny Rózičky“ a komedii „Cesta ke dvoru“, aneb „Variace na téma Moliéra“.

DIVADELNÍ SOUBOR ORFEUS – OKD PRAHA 4 –
NOVODVORSKÁ 151 – PRAHA 4 – LHOTKA

PÁTEK 9. ŘÍJNA 1981 VE 21.00 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ -- MALÝ SÁL

UKVAPENÝ TURKA

(Pokus o průřez životním dílem Kozmy Prutkova)

Překlad: Bohumil Franěk (básně, aforismy, promluvy a nekrolog)
a Petr Pospíchal (hry)

HRAJÍ

M. HALUŠKA, P. HEJNÝ, I. JIŘÍK, K. NEPUSTILOVÁ,
J. OBERFALZER, I. OBERMANNOVÁ, J. SINGER,
J. VACÍKOVÁ, R. VAŠINKA, P. ZELENKOVÁ a j.

Zvuk: Jiří Marek

Scénář a režie: Radim Vašínka

Z Plodů přemýšlení Kozmy Prutkova:

Život je album, člověk tužka, spisy jsou krajina, čas je pryž: odskakuje a maže.

Přespřílišné bohatství nenapomáhající chudobě je jako zdravá kojná, která lačně saje vlastní mléko u kolébky lačnického nemluvnátka.

Nepřeháněj! Člověk příliš otálející s večerí riskuje, že posnídá

Nebýt barev, všichni bychom byli barvoslepí.

Specialista je jako nežit: jeho plnost je jednostranná.

Ani husarská uniforma nesluší každému.

Ve všech částech zeměkoule jsou svébytné, někdy i velmi zajímavé jiné části.

Naprosto nikdo neobsáhne neobsáhlé.

Jen v carské službě poznáš pravdu.

Chránělec vrchnosti se někdy pokazí.

Angličan nemiluje nepolosyrové maso.

V roce 1863 byl v časopise „Současník“ uveřejněn „Krátký nekrolog“, který čtenářskou obec informoval o skonu vynikajícího spisovatele Kozmy Prutkova.

Kdo vlastně byl Kozma Prutkov?

Už tehdy ruská literární veřejnost věděla, že KOZMA PRUTKOV je pseudonym, za kterým se skrývá skupina spisovatelů (Alexej Michajlovič, Vladimír Michajlovič a Alexandr Michajlovič Žemčuznikové, hrabě Alexej Konstantinovič Tolstoj a Petr Pavlovič Jeršov). Díla tohoto vymyšleného autora – nadutce, šosáka a carského byrokrata s básnickými ambicemi – publikovala řada literárních časopisů. Kozma Prutkov v tisku vystupoval jako reálná postava (byl vytvořen i jeho portrét), veřejnost znala jeho životopis a sledovala jeho životní kariéru. Velkého úspěchu dosáhly především jeho aforismy, které bývají dodnes citovány.

V roce 1863 tedy opustil svět nikdy neexistující, zato však dodnes žijící originální autor 19. století.

(Z překladu „Vybraných děl Kozmy Prutkova“ Lidové nakladatelství Praha, 1976).

Historie souboru

Vznikl v roce 1963, jako Takzvané divadlo poezie při VUS Praha. V průběhu let doznal pochopitelně mnoho změn (vystřídalo se v něm přes 100 členů), působišť (od Malostranského nám. – nyní Rubín, přes Hřebenky, Solidaritu až na Doběšku) i zřizovatelů. V závislosti na proměnách hracích prostor se měnila i dramaturgie souboru (od „divadla poezie“ přes prózu, literární kabaret, skeče jednoaktovky, autorské divadlo až po činohry, byť aty-

pické všes občasnými žánrovými návraty). Od roku 1966 existujeme jako ORFEUS. Občas jezdíme na Prostějov, někdy na Písek.

Dramaturgie souboru se nesnaží suplovat dramaturgii profesionálního divadla, ale snaží se vytvářet svébytnou kvalitu v žánrech, které vlastnímu kamennému divadlu nejsou zrovna vlastní.

Slovo režiséra:

Snažili jsme se pojednat celé představení tak, jak jsme si mysleli, že by si je pojednal Kozma Petrovič Prutkov. Faktem je, že někdy „komičnost“ vlastního provedení překrývá vlastní literární „komiku“ předlohy. A diváková reakce je tak podmíněna něčím jiným, než čím by podmíněna být měla. Leč – jak praví náš autor – Každý krejčí má svůj názor na umění!

A dodává: Čiň se jako mravenec, jestli se chceš dočkat, aby se o tobě jednou řeklo, že jsi jako včela!

Horlivost někdy překoná i úsudek.

SOBOTA 10. ŘIJNA 1981 V 18.30 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ

Guy de Maupassant

GULŮČKA

SCÉNÁŘ A REŽIE: JOZEF BEDNÁRIK

OSOBY A OBSAZENÍ

GULŮČKA	ŠTEFÁNIA SLOBODOVÁ
AMÁLIA	MARTA HORNÍKOVÁ
DAFNÉ	AGNESA SLOBODOVÁ
FOLLOVÁ	EVA HULÍKOVÁ
GASTON	JÁN LUKAČOVIČ
HUBERT	FRANTIŠEK TIBENSKÝ
CORNUDET	MIROSLAV PROCHÁZKA
POHONIČ + NEMEC	VÍT BEDNÁRIK

„Z – divadlo“ sa narodilo pred siedmi rokmi v dedine Zeleneč pri Trnave.

Jeho rodičmi boli chuť a čas. CHUŤ urobiť čosi pre seba, sedov, kamarátov, a ČAS, nájdený v šedivosti dedinských televíznych večerov a stereotypu diskotékových nediel.

Náš súbor, ako dobré dedinské dieťa mal aj krstnú mamu – tou bola ctižiadost a mal aj krstného otca: pomerne jasne a skoro vyhradený názor na to, aké divadlo sa nám páči, aké vieme a chceme robiť.

A aby sme boli presní, pri kolíske nášho „Z – divadla“ stále ešte jedná dobrá víla a ta sa volala disciplína . . . Držala nás za ruku pri prvých neistých krokoch, detských chorobách a krízach a pod jej krídlami sme sa učili múdrieť, spoznávať svet, ľudí i samých seba, učili sme sa vyhrávať, bojovať, cestovať, radovať sa i smútiť – skrátka učili sme sa hrať a žiť tú najkrajšiu vec na svete – divadlo.

NAŠE PREMIÉRY:

1974	–	Zelenka: KOŠIELKA
1975	–	Moliere: JURO DANDIN
1976	–	Plautus: CHVASTÚŇ
1977	–	Čapek: ZO ŽIVOTA HMYZU
1978	–	Shakespeare: KONIEC VŠETKO NAPRAVÍ
1979	–	Gogo': MRTVÉ DUŠE
1980	–	Molina: DON JUAN
1981	–	Maupassant: GULŮČKA

NAŠE NAJVAČŠIE RADOSTI

1. Trojnásobná účasť na celoštátnej prehliadka československého amatérského divadla v Jiráskovom Hronove (1976 – Plautus: Chvastúň, 1978 – Shakespeare: Koniec všetko napravi, 1980 Gogol: Mrtvé duše).
2. Štvornásobne víťazstvo na vrcholnej súťaži Slovenských amatérskych súborov „A“ – kategórie v Spišskej Novej Vsi (1978 – Shakespeare: Koniec všetko napravi, 1979 – Gogol: Mrtvé duše, 1980 – Molina: Don Juan, 1981 – Guy de Maupassant: Gulůčka).

Trikrát nám bola udelená cena Ministerstva kultúry za najprogressívnejší čin v slovenskom amatérskom divadelníctve na „Scénickej žatve v Martine (1977 – Čapek: Zo života hmyzu, 1978 – Shakespeare: Koniec všetko napravi, 1980 – Molina: Don Juan).

NAŠE CESTY:

- 1978 – Festival v Kazincbarcike – Maďarsko (Plautus: Chvastůň)
1979 – Festival vo Villachu – Rakúsko (Shakespeare: Koniec všetko napraví)
1979 – Festival v Blagoevgrade – Bulharsko (Shakespeare: Koniec všetko napraví).

NAŠE TRÁPENIA:

Inscenácia „Guľôčky“ podľa Guy de Maupassanta, premiéra v roku 1981.

STUDIO UMĚLECKÉHO PŘEDNESU – LIDOVÁ ŠKOLA UMĚNÍ V PARDUBICÍCH – POLABINÁCH

SOBOTA 10. ŘÍJNA 1981 VE 21.00 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ – MALÝ SÁL

VELEVÁŽENÍ SOUDRUZI POTOMCI

(montáž z veršů, článků a vlastního životopisu a ze vzpomínek
přátel a současníků Vladimíra Majakovského)

ÚČINKUJÍ:

FAFKOVÁ, HENZL, HOŘEŇOVSKÝ,
JAKERLE, JANÁČEK, JAROŠOVÁ,
KLEČKA, KOVAŘIKOVÁ, KOZÁK,
KUČERA, PECHÁČKOVÁ, ŘIHOVÁ,
SUCHÁNOVÁ, VEJROSTOVÁ

HUDEBNÍ SPOLUPRÁCE:

LUDĚK JANÁČEK

VÝTVARNÁ SPOLUPRÁCE:

ANNA KUČEROVÁ

SCÉNÁŘ A REŽIE:

MILOSLAV KUČERA

PŘEBÁSNIL:

JÍŘÍ TAUFER

Na podzim roku 1980 měl ve Východočeské galerii v Pardubicích premiéru pořad „Tam na mostě na Něvě člověk“, věnovaný památce Vladimíra Majakovského, od jehož tragické smrti uplynulo na jaře téhož roku padesát let. Montáž z autorova díla a ze vzpomínek současníků byla nazvána „pokusem o Majakovského“, neboť byla vskutku pokusem podívat se na tohoto básníka ze všech možných stran, úhlů a vzdáleností ve snaze obejít tradovanou pověru, že totiž buď M. = futurista, nebo M. = čítankový revolucionář.

Jedenapůlhodinové pásmo je ovšem podle mého soudu pro účast na WP příliš dlouhé. Rozhodli jsme se tedy pro jediný zákl. motiv: Majakovskij jako hluboce přesvědčený komunista a internacionalista, který v důsledku své víry nemilosrdně a nekompromisně nenávidí veškeré hlupství, byrokracii, korupci, lajdáctví a neschopnost maskovanou politickými frázemi. A neváhající používat v boji proti nim těch nejtěžších kalibrů ironie, drzosti a schválností. (Myslím si totiž, že i v Rusku znali přísloví „na hrubý pytel hrubá záplata“).

A ještě jedna poznámka na okraj. V našem souboru odjakživa platila zásada, že při vši rovnosti, kamarádství a společné práci na společném díle platí heslo: že totiž maminka a režisér mají vždycky pravdu. Nepřipomínám to zde proto, abych na sebe vzal všechny vavříny, kdyby nám snad chtěl někdo našeho Majakovského pochválit. Nýbrž naopak, abych na sebe vzal veškerou tíhu zodpovědnosti, budeme-li kýmkoli a za cokoli podrobeni šířavé kritice.

Tento pořad je 33. inscenací souboru v jeho 11. sezoně trvání. Za tu dobu jsme měli víc než dvě stovky veřejných vystoupení. Na Wolkrově Prostějově jsme byli letos poosmé. U vás v Poděbradech poprvé.

Studio uměleckého přednesu Pardubice bylo založeno 3. října 1970 při Okresním kulturním středisku v Pardubicích. Po dvou letech činnosti se jeho zřizovatelem stal KD ROH a po dalších třech letech se stalo souborem lidové školy umění v Pardubicích – Polabinách, která je jeho zřizovatelem podnes.

Od samého začátku se soubor specializoval na nejružnější kolektivní formy inscenování poetických (někdy i prozaických) textů. Jakmile přešel pod LŠU, stal se součástí Divadélka v Cihelně (podle čtvrti, kde působí) – jež sdružuje ještě dětský divadelní, dětský recitační a studentský divadelní soubor, začala se jeho práce s činností ostatních kolektivů prolínat a vzájemně se dopl-

ňovat. Členy souboru jsou pardubičtí učni, středoškoláci i vysokoškoláci, ml. dělníci, technici, prodavačky a učitelé. Jeho věkový průměr je velmi nízký a nepřesahuje 23 let. Uvolněná místa za ty členy souboru, kteří z Pardubic odcházejí studovat či pracovat jinnam, případně jim v další činnosti brání problémy rodinné, doplňují plynule nejvyspělejší žáci literárně dramatického oddělení LŠU. Vedoucí tohoto oddělení je totiž zároveň uměleckým vedoucím a režisérem souboru.

SUP je ve své kategorii nejlepším souborem východočeského kraje, o čemž svědčí nejen mnohonásobná účast na Wolkrově Prostějovu, ale i řada cen a uznání, např. Čestné uznání poroty Šrámkova Písku 72, Mírová cena Wolkrova Prostějovova 73, Cena SČSP a Cena diváka WP 81 – shodou okolností právě za pořad „Velevázení soudruzi potomci“. Účast na festivalech však nikdy nebyla hlavním smyslem naší práce. Často vystupujeme v agitačních střediscích, Domovech důchodců, mládežnických klubech ap.

Kolektiv byl za svoji uměleckou, ale i kulturně politickou činnost oceněn Čestným uznáním rady ONV, Čestným uznáním odboru kultury ONV, OV SČSP, OV SSM, ÚV SČDO aj.

Dramaturgie souboru je žánrově velmi pestrá stejně jako inscenační principy, při čemž všechna představení mají jednoho společného jmenovatele: vysoká myšlenková a ideová náročnost zvolených textů.

SOBOTA 10. ŘÍJNA 1981 VE 22.00 HODIN

DIVADLO NA KOVÁRNĚ – MALÝ SÁL

EJHLE LIDÉ

(ECCE HOMINES)

(SCÉNICKÁ MONTÁŽ NA MOTIVY APOKRYFŮ KARLA ČAPKA)

ÚPRAVA A REŽIE: JOSEF KONRÁD

ÚČINKUJÍ:
STÁNA MARKVARTOVÁ
IRENA TUŠLOVÁ
JAN KONRÁD
JOSEF KONRÁD

SCÉNA: RICHARD FISCHER

Ve svých apokryfech odhaluje Karel Čapek lidskou stránku různých historických i mýtických příběhů. Chápe lidské slabosti, ale pranýřuje lidskou malost.

I my se snažíme ve svém pořadu oprostít historický příběh od náboženského nánosu. Chceme ukázat příběh člověka, který se odehrál tak jak se odehrál, protože byl utvářen lidmi.

A protože si myslíme, že důležitější než člověk, sebeznámější a sebeuznávající, byli a jsou lidé, i ti sebeprostší, nejmenuje se náš pořad ECCE HOHO (ejhle člověk), ale ECCE HOMINES, (EJHLE LIDÉ).

INSCENÁTOŘI

Soubor prakticky existuje asi pět let, i když po celou dobu trvání v něm působí dva lidé. Vzhledem k tomu, že v současné době pracujeme ve čtyřech, je to ale celá polovina souboru, a to není tak málo. Dříve soubor působil pod hlavičkou, kde pracuje jeho vedoucí. Po jeho odchodu od organizace jsme našli útočiště v Sezimově Ústí. A nelitujeme.

Pořad „EJHLE LIDÉ“ je první inscenací pod novým zřizovatelem. A velký zájem, který naše představení vzbudilo v řadách členů souboru tradičního, pracujícího v Sezimově Ústí úspěšně už řadu let, dává do budoucna naději, že naše studio bude plnit svoje poslání. To jest, hledat nové cesty, ověřovat jiné postupy, vychovávat lidi pro chápání moderního divadla.

